

Chambre des Représentants

SESSION 1979-1980

4 AVRIL 1980

PROPOSITION DE LOI modifiant l'article 76 de la loi communale

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTERIEUR, DES AFFAIRES GENERALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE
PAR M. ONKELINX ⁽¹⁾

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi au cours de six réunions; la discussion a donné lieu au dépôt de plusieurs amendements. Celui du Gouvernement a pu finalement rallier toutes les opinions et a, par conséquent, été adopté à l'unanimité.

L'auteur décrit la portée de sa proposition comme suit :

Selon l'article 76, 1°, de la loi communale, sont e.a. soumises à l'avis de la députation permanente et à l'approbation du Roi, les délibérations du conseil communal sur les emprunts.

D'autre part, l'article 82bis de la même loi prévoit qu'aucune approbation du pouvoir de tutelle n'est requise quant aux délibérations du conseil relatives aux marchés dont le

(¹) Composition de la Commission :

Président : M. Delhay.

A. — Membres : MM. Breyne, Robert Devos, Desutter, Gheysen, Jérôme, André Rutten, Suykerbuyk, Thys, Vankeirsbilck, Willems. — Boel, Delhay, Hurez, Leburton, Onkelinx, Slecckx, Temmerman. — Bertouille, De Winter, Evers, Pans. — Nols. — De Beul.

B. Suppléants : M. Cardoen, Mme Demeulenaere-Dewilde, Mlle De Weuweire, MM. Henckens, Hiance, Lenssens, Marchal, Otte, van de Put, Van Rompaey, Verroken. — Laridon, Leclercq, Mangelschots, Mooock, Perdieu, Van Der Niepen, Van Gompel, Willockx. — Bonnel, Albert Claes, Defraigne, De Grève, Louis Michel. — Mme Banneux, MM. Fiévez. — Gabriels, Van Biervliet.

Voir :

85 (S.E. 1979) :

- N° 1 : Proposition de loi.
- N° 2 à 5 : Amendements.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1979-1980

4 APRIL 1980

WETSVOORSTEL tot wijziging van artikel 76 van de gemeentewet

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN, DE ALGEMENE ZAKEN
EN HET OPENBAAR AMBT
UITGEBRACHT DOOR DE HEER ONKELINX ⁽¹⁾

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft zes vergaderingen gewijd aan de behandeling van dit wetsvoorstel; de bespreking gaf aanleiding tot het indienen van diverse amendementen. Uiteindelijk zijn alle strekkingen het eens geworden over het amendement van de Regering, dat eenparig werd aangenomen.

De auteur licht de betekenis van zijn voorstel als volgt toe.

Overeenkomstig artikel 76, 1°, van de gemeentewet moeten onder meer aan het advies van de Bestendige Deputatie en de goedkeuring van de Koning worden voorgelegd, de beraadslagingen van de gemeenteraad over leningen.

Anderzijds bepaalt artikel 82bis van dezelfde wet dat geen goedkeuring van de toezichhoudende overheid vereist is voor de beraadslagingen van de raad betreffende overheids-

(¹) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Delhay.

A. — Leden : de heren Breyne, Robert Devos, Desutter, Gheysen, Jérôme, André Rutten, Suykerbuyk, Thys, Vankeirsbilck, Willems. — Boel, Delhay, Hurez, Leburton, Onkelinx, Slecckx, Temmerman. — Bertouille, De Winter, Evers, Pans. — Nols. — De Beul.

B. — Plaatsvervangers : de heer Cardoen, Mme Demeulenaere-Dewilde, Mej. De Weuweire, de heren Henckens, Hiance, Lenssens, Marchal, Otte, van de Put, Van Rompaey, Verroken. — Laridon, Leclercq, Mangelschots, Mooock, Perdieu, Van Der Niepen, Van Gompel, Willockx. — Bonnel, Albert Claes, Defraigne, De Grève, Louis Michel. — Mme Banneux, de heren Fiévez. — Gabriels, Van Biervliet.

Zie :

85 (B.Z. 1979) :

- N° 1 : Wetsvoorstel.
- N° 2 tot 5 : Amendementen.

montant n'excède pas 600 000 francs pour les communes non émancipées et 1 500 000 francs pour les communes émancipées.

Or, l'autonomie accordée par l'article 82bis est réduite à néant par le fait que les emprunts nécessaires au financement de ces marchés sont soumis à l'approbation de l'autorité de tutelle; celle-ci réclame d'ailleurs le dossier relatif au marché avant d'accorder son approbation.

C'est pourquoi l'auteur propose que les emprunts destinés au financement des marchés visés à l'article 82bis, § 2, alinéa 2, ne soient plus soumis à l'approbation du pouvoir de tutelle; une telle mesure garantirait ainsi une autonomie effective aux communes.

Le Ministre de l'Intérieur signale d'abord que dans le texte français de la proposition de loi, le mot « autorisation » doit être remplacé par le mot « approbation ». Le texte néerlandais est correct puisque le mot « goedkeuring » est utilisé.

Quant au fond, le Ministre déclare qu'il n'est pas indiqué de supprimer tout contrôle sur les emprunts, sous prétexte que les marchés de travaux auxquels ils se rapportent ne sont pas soumis à approbation et que le pouvoir de tutelle peut toujours contrôler et éventuellement sanctionner toute initiative qui obère les finances communales lors de l'approbation ou de l'ajustement du budget communal.

En effet, l'approbation des emprunts par l'autorité de tutelle répond à d'autres préoccupations qui résultent de ce que :

1° seuls peuvent être financés par emprunt, les marchés de travaux et fournitures qui constituent des dépenses extraordinaires. De nombreux marchés relatifs à la gestion journalière doivent être financés au moyen des recettes ordinaires;

2° le montant des emprunts doit être établi en fonction de la dépense effective à charge de la commune;

3° le terme de remboursement des emprunts et les modalités de ces emprunts ne peuvent dépasser la durée utile des travaux ou fournitures;

4° les emprunts ne peuvent être conclus prématurément.

Enfin, il y a lieu de souligner que la proposition de nouvelle loi communale déposée au Sénat (*Doc. Sénat* n° 14/1, S.E. 1979) maintient la tutelle d'approbation sur les emprunts.

Un membre souligne que la proposition abroge la tutelle d'opportunité. Le Ministre répond que celle-ci reste utile comme protection contre les emprunts contractés par certaines communes en dehors de toute gestion saine.

L'auteur rappelle que sa proposition vise le financement de marchés dont les montants sont peu élevés. De toute façon, le pouvoir de tutelle peut toujours contrôler et éventuellement sanctionner toute initiative qui obère les finances communales, lors de l'approbation ou de l'ajustement du budget communal.

Il reconnaît néanmoins que certaines objections du Ministre sont fondées : la suppression de la tutelle d'approbation sur les emprunts en question pourrait avoir pour conséquence que les communes contractent des emprunts à des taux d'intérêt anormaux, pour une durée trop brève ou trop longue, etc...

C'est pourquoi l'intervenant dépose un amendement (*Doc. n° 85/2*) à sa propre proposition; permettant au Roi de fixer

opdrachten waarvan het bedrag niet hoger ligt dan 600 000 frank voor de niet ontvoogde en 1 500 000 frank voor de ontvoogde gemeenten.

Nu wordt de door artikel 82bis verleende autonomie tenietgedaan door het feit dat de voor de financiering van die opdrachten aangegane leningen de goedkeuring door de toezichthoudende overheid vereisen; alvorens zij haar goedkeuring geeft, vraagt die overheid immers inzage van het dossier betreffende de opdracht.

Daarom stelt de auteur voor de leningen welke dienen voor de financiering van de in artikel 82bis, § 2, tweede lid, bedoelde opdrachten niet meer aan de toezichthoudende overheid te onderwerpen; een dergelijke maatregel zou een waarborg zijn voor een reële autonomie van de gemeenten.

De Minister van Binnenlandse Zaken wijst er in de eerste plaats op dat in de Franse tekst van het wetsvoorstel het woord « autorisation » moet worden vervangen door het woord « approbation ». In de Nederlandse tekst wordt terecht de term « goedkeuring » gebruikt.

Ten gronde verklaart de Minister dat het niet aangewezen is de controle op de leningen af te schaffen onder voorwendsel dat de opdrachten voor aanneming van werken waarop de leningen betrekking hebben, niet goedgekeurd hoeven te worden en dat de toezichthoudende overheid alle initiatieven waardoor de gemeentelijke financiën worden bezwaard, kan controleren en eventueel sanctioneren bij de goedkeuring of de aanpassing van de gemeentebegroting.

De goedkeuring van de leningen door de toezichthoudende overheid beantwoordt immers aan een andere zorg. Het is zo dat :

1° alleen de opdrachten voor aanneming van werken en leveringen die buitengewone uitgaven zijn, door middel van leningen mogen worden gefinancierd. Talrijke opdrachten in verband met het dagelijks beheer moeten uit gewone ontvangsten worden gefinancierd;

2° het bedrag van de lening moet worden vastgesteld naar gelang van de door de gemeente werkelijk te dragen uitgave;

3° de termijn voor de terugbetaling van de leningen en de andere bijzonderheden van die leningen niet verder mogen reiken dan de nuttige duur van de werken of de leveringen;

4° leningen niet voortijdig mogen worden aangegaan.

Tenslotte zij erop gewezen dat in het bij de Senaat ingediende voorstel van nieuwe gemeentewet (*Stuk Senaat* n° 14/1, B.Z. 1979) het toezicht met bevoegdheid tot goedkeuring van de leningen behouden is.

Een lid onderstreept dat het voorstel het toezicht op de gepastheid van de uitgave afschaft. De Minister antwoordt dat dit toezicht nuttig blijft als bescherming tegen leningen die door sommige gemeenten mochten worden aangegaan met veronachtzaming van een gezond beheer.

De auteur verklaart dat zijn voorstel bedoeld is om opdrachten waarmee slechts kleine bedragen gemoeid zijn, te kunnen financieren. De toezichthoudende overheid kan trouwens bij de goedkeuring of de aanpassing van de gemeentelijke begroting toezicht houden op elk initiatief dat de gemeentefinanciën bezwaart en het eventueel tegenhouden.

Hij geeft niettemin toe dat bepaalde bezwaren van de Minister gegrond zijn : indien de bedoelde leningen niet meer hoeven te worden goedgekeurd, kan zulks tot gevolg hebben dat de gemeenten leningen aangaan tegen abnormale rentetarieven, voor een te korte of te lange termijn, enz...

Daarom stelt spreker een amendement op zijn eigen voorstel voor (*Stuk* n° 85/2) zodat de Koning kan bepalen aan

les conditions auxquelles devront satisfaire les emprunts qui échapperont désormais à la tutelle.

Le Ministre apprécie le caractère positif de cet amendement, mais estime que celui-ci devrait être modifié de manière telle que le gouverneur puisse vérifier si les emprunts ont bien été contractés dans les conditions fixées par le Roi.

C'est pourquoi le Ministre annonce le dépôt d'un sous-amendement (*Doc. n° 85/3*), qui garantit le droit de l'autorité de tutelle de suspendre ou d'annuler les délibérations du conseil communal relatives aux emprunts destinés à financer les marchés visés à l'article 82bis, § 2, alinéa 2, de la loi communale (art. 86 et 87 de la loi communale).

Cette mesure donnerait la possibilité de vérifier si les emprunts ont bien été contractés dans les conditions à fixer par le Roi.

M. Nols estime que l'adoption de ce sous-amendement permettrait au pouvoir de tutelle de reprendre d'une main ce qu'il concède de l'autre. Il propose dès lors un amendement (*Doc. n° 85/4-I*) tendant à compléter le texte de la proposition par les mots « pour autant que les emprunts soient souscrits auprès du Crédit communal de Belgique dans les conditions fixées par cette institution de crédit ».

Un membre en conclut que la proposition ainsi amendée serait applicable seulement s'il s'agit d'emprunts conclus auprès du Crédit communal : cette disposition ne jouerait donc pas si l'emprunt est conclu auprès d'autres banques. L'auteur de l'amendement marque son accord sur cette interprétation.

Deux membres s'opposent à un tel renforcement du rôle du Crédit communal.

M. Thys propose par amendement (*Doc. n° 85/4-II*) que les délibérations du conseil communal relatives aux emprunts en question soient transmises pour information au gouverneur de la province.

Au sujet du sous-amendement gouvernemental, un membre rappelle le point 64 de l'accord de Gouvernement : « La Constitution sera modifiée en vue de permettre à la loi de supprimer la tutelle d'opportunité sur les communes ». Comme il s'agit ici d'un problème de tutelle, il faudrait demander l'avis des trois ministres des Régions. Ce dernier point de vue est soutenu par d'autres commissaires.

Le Ministre répond comme suit quant à la consultation éventuelle des ministres régionaux :

La phase immédiate de la réforme de l'Etat prévoyait que les exécutifs régionaux exerceraient la tutelle administrative sur les pouvoirs subordonnés : cette première phase a été réalisée par la loi du 5 juillet 1979. La phase transitoire prévoit que les conseils régionaux auront e.a. l'organisation de la tutelle administrative dans leurs compétences. Actuellement, seul l'exercice de celle-ci est régionalisé. L'organisation de la tutelle est donc encore réglée par les lois nationales.

L'auteur considère le sous-amendement gouvernemental comme superflu, puisque le gouverneur a de toute façon le droit de suspendre ou d'annuler un acte de l'autorité communale, conformément aux articles 86 et 87 de la loi communale. La même observation vaut pour l'amendement de M. Thys; quant à celui de M. Nols, il serait préférable que le Roi fixe les conditions pour le financement des marchés visés à l'article 82bis, § 2, alinéa 2.

M. Thys retire son amendement.

M. De Beul propose de s'en tenir au texte de la proposition initiale de M. Suykerbuyk, en le complétant par ce qui suit : « Les délibérations du conseil communal relatives à ces emprunts sont toujours transmises au gouverneur de la province, pour information ».

welke voorwaarden de leningen moeten voldoen die voortaan niet meer onder zijn bevoegdheid vallen.

De Minister acht het amendement verdedigbaar, maar vindt dat het beter wordt gewijzigd in die zin dat de gouverneur kan controleren of de leningen onder de door de Koning vastgestelde voorwaarden zijn aangegaan.

Er werd dan ook een subamendement voorgesteld (*Stuk n° 85/3*), waardoor de toezichhoudende overheid het recht krijgt om beslissingen van de gemeenteraad in verband met leningen tot financiering van de in artikel 82bis, § 2, tweede lid, van de gemeentewet vermelde opdrachten (artt. 86 en 87 van de gemeentewet) te schorsen of te vernietigen.

Dank zij die bepaling zou men kunnen nagaan of de leningen onder de door de Koning bepaalde voorwaarden werden aangegaan.

Volgens de heer Nols zou de toezichhoudende overheid door het subamendement met de ene hand kunnen terugnemen wat ze met de andere gegeven heeft. Hij stelt dan ook een amendement voor (*Stuk n° 85/4-I*) dat de tekst van het voorstel aanvult met de woorden « voor zover op die leningen wordt ingeschreven bij het Gemeentekrediet van België onder de door die kredietinstelling vastgestelde voorwaarden ».

Een lid besluit hieruit dat het aldus gewijzigde voorstel enkel toepasselijk zou zijn op leningen die bij het Gemeentekrediet zijn aangegaan, en niet bij andere banken. De indiener van het amendement stemt met die interpretatie in.

Twee leden verzetten zich tegen een dergelijke uitbreiding van de bevoegdheid van het Gemeentekrediet.

De heer Thys stelt in een amendement (*Stuk n° 85/4-II*) voor dat de besprekingen in de gemeenteraad betreffende die leningen ter informatie aan de gouverneur van de provincie worden medegedeeld.

In verband met het subamendement van de Regering herinnert een lid aan punt 64 van het regeerakkoord : « De Grondwet zal worden gewijzigd ten einde de wetgever te machtigen de opportuniteitsvoogdij over de gemeenten af te schaffen ». Aangezien het hier om toezicht gaat, zou men het advies van de drie gewestministers moeten inwinnen. Dit standpunt wordt door andere commissieleden gedeeld.

Over een eventuele raadpleging van de gewestministers oordeelt de Minister als volgt :

De onmiddellijke fase van de Staatshervorming hield in dat het bestuurlijke toezicht op de ondergeschikte besturen door de gewestelijke executieven zou worden uitgeoefend : die eerste fase werd door de wet van 5 juli 1979 uitgevoerd. In de overgangsfase zullen de gewestraden onder meer bevoegd zijn inzake de regeling van het bestuurlijk toezicht. Thans is enkel de uitoefening van het toezicht een gewestelijke aangelegenheid. De regeling zelf van het toezicht is dus nog steeds een zaak van de nationale wetgever.

De auteur acht het subamendement van de Regering overbodig omdat de gouverneur een handeling van de gemeentelijke overheid steeds kan schorsen of vernietigen overeenkomstig de artikelen 86 en 87 van de gemeentewet. Hetzelfde kan worden gezegd voor het amendement van de heer Thys; wat het amendement van de heer Nols betreft is het beter dat de Koning bepaalt onder welke voorwaarden de in artikel 82bis, § 2, tweede lid, vermelde opdrachten kunnen worden gefinancierd.

De heer Thys trekt zijn amendement in.

De heer De Beul stelt voor de tekst van het oorspronkelijke voorstel van de heer Suykerbuyk aan te houden en het aan te vullen met wat volgt : « De beraadslagingen van de gemeenteraad betreffende die leningen worden altijd voor informatie aan de gouverneur van de provincie overgemaakt ».

En effet, les conditions fixées par le Roi seraient soumises aux fluctuations de la conjoncture; l'amendement de l'auteur va trop loin dans ses concessions au Gouvernement.

Plusieurs membres se disent partisans de la proposition initiale; celle-ci permettrait de réduire fortement la tutelle d'opportunité et de simplifier la procédure en matière d'emprunts.

Le Ministre comprend le but poursuivi par la proposition, c'est-à-dire l'allègement de la tutelle sur les communes; mais, aussi longtemps que l'article 108 de la Constitution n'est pas modifié, la tutelle d'opportunité demeurera.

Celle-ci doit être limitée le plus possible, mais il faut sauvegarder l'intérêt général, c'est-à-dire rester dans le cadre de la comptabilité communale et de la Constitution.

Un membre souligne le danger que peuvent, en effet, courir certaines communes qui, en contractant une série d'emprunts, aboutissent à de graves situations financières. La tutelle présente, par conséquent, aussi un certain avantage pour les communes.

A la lumière de cet échange de vues, le Ministre présente un amendement (*Doc. n° 85/5*) à la proposition initiale. Aux termes de cet amendement, aucune autorisation ne serait requise pour le financement des marchés visés à l'article 82bis, § 2, alinéa 2, pour autant que les emprunts soient contractés aux mêmes conditions ou à des conditions plus favorables que celles qui sont fixées par la S.A. « Crédit communal de Belgique ». Les délibérations relatives à ces emprunts seraient communiquées au gouverneur de la province. Elles ne pourraient être suspendues ou annulées en application des articles 86 et 87 que dans les cas où les conditions susvisées ne seraient pas respectées.

Selon le Ministre, cet amendement se justifie d'abord par le fait qu'il importe de fixer dès à présent les conditions que devront remplir ces emprunts, car la procédure consistant à fixer ces conditions par arrêté royal apparaît comme trop lourde.

Le Ministre se réfère également à l'article 1 de l'arrêté royal du 6 décembre 1974 confiant au gouverneur de province l'exercice de certains pouvoirs conférés au Roi par l'article 76 de la loi communale.

Cet article mentionne la société anonyme « Crédit communal de Belgique », non plus pour lui accorder un monopole mais comme référence pour un type d'emprunt bien précis.

L'auteur marque son accord sur l'amendement du Gouvernement, qui remplace dès lors le texte de la proposition de loi initiale.

Après cette déclaration, les autres amendements sont retirés.

L'amendement gouvernemental est adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
G. ONKELINX.

Le Président,
J.-B. DELHAYE.

De door de Koning vastgestelde voorwaarden zouden immers door de conjunctuurschommelingen kunnen worden beïnvloed; het amendement van de auteur gaat te ver in toegevingen aan de Regering.

Verscheidene leden zijn voorstander van het oorspronkelijke voorstel; het biedt de mogelijkheid het toezicht op de gepastheid van de uitgave sterk te verminderen en de procedure inzake leningen te vereenvoudigen.

De Minister kan begrip opbrengen voor het doel van het voorstel, dat het toezicht op de gemeenten wil verminderen; maar zolang artikel 108 van de Grondwet niet wordt gewijzigd, zal het toezicht op de gepastheid van de uitgave blijven bestaan.

Dat toezicht moet zoveel mogelijk worden beperkt, maar het algemeen belang — m.a.w. binnen de perken blijven van de gemeentelijke comptabiliteit en van de Grondwet — moet worden gevrijwaard.

Een lid onderstreept welk gevaar sommige gemeenten inderdaad kunnen lopen wanneer zij, na een reeks leningen te hebben aangegaan, in een benarde financiële toestand verzeild geraken. Bijgevolg speelt het toezicht ook in zekere zin in het voordeel van de gemeenten.

In het licht van die gedachtenwisseling stelt de Minister een amendement voor (*Stuk n° 85/5*) op het oorspronkelijke voorstel. Luidens dat amendement is, voor de leningen die worden aangegaan ter financiering van de opdrachten als bedoeld in artikel 82bis, § 2, tweede lid, geen goedkeuring vereist, voor zover de leningen worden aangegaan op dezelfde voorwaarden als of op gunstiger voorwaarden dan die welke door de N.V. « Gemeentekrediet van België » worden bepaald. De beslissingen betreffende die leningen worden aan de gouverneur van de provincie medegedeeld. Ze kunnen met toepassing van de artikelen 86 en 87 alleen dan worden geschorst of vernietigd, wanneer de bovenbedoelde voorwaarden niet zijn in acht genomen.

Volgens de Minister kan dit amendement eerst en vooral worden verantwoord door het feit dat het nodig is nu reeds de voorwaarden te bepalen waaraan de leningen moeten voldoen, want een procedure waarbij die voorwaarden bij koninklijk besluit worden vastgesteld, lijkt hem te omslachtig.

De Minister wijst eveneens naar artikel 1 van het koninklijk besluit van 6 december 1974 waarbij aan de provinciegouverneur de uitoefening wordt opgedragen van bepaalde bevoegdheden die aan de Koning bij artikel 76 van de gemeentewet zijn verleend.

Dat artikel vermeldt de naamloze vennootschap « Gemeentekrediet van België », niet om haar een monopolie te verlenen, maar als referentie voor een welbepaald type van lening.

De auteur stemt in met het amendement van de Regering, dat bijgevolg de oorspronkelijke tekst van het wetsvoorstel vervangt.

Na die verklaring worden de overige amendementen ingetrokken.

Het regeringsamendement wordt eenparig aangenomen.

De Rapporteur,
G. ONKELINX.

De Voorzitter,
J.-B. DELHAYE.

TEXTE ADOPTE PAR LA COMMISSION

Article unique.

L'article 76, 1er, de la loi communale est complété par la disposition suivante :

« Aucune approbation n'est requise pour les emprunts destinés à financer les marchés visés à l'article 82*bis*, § 2, alinéa 2, pour autant que les emprunts soient contractés aux mêmes conditions ou à des conditions plus favorables que celles qui sont fixées par la S.A. « Crédit communal de Belgique ».

» Les délibérations relatives à ces emprunts sont communiquées au gouverneur de la province. Elles ne peuvent être suspendues ou annulées en application des articles 86 et 87 que dans les cas où les conditions susvisées ne sont pas respectées. »

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Enig artikel.

Artikel 76, 1°, van de gemeentewet wordt aangevuld met de volgende bepaling :

« Voor de leningen, die worden aangegaan ter financiering van de opdrachten als bedoeld in artikel 82*bis*, § 2, tweede lid, is geen goedkeuring vereist, voor zover de leningen worden aangegaan op dezelfde voorwaarden als of op gunstiger voorwaarden dan die, welke door de N.V. « Gemeentekrediet van België » worden bepaald.

» De beslissingen betreffende die leningen worden aan de gouverneur van de provincie medegedeeld. Zij kunnen met toepassing van de artikelen 86 en 87 alleen dan worden geschorst of vernietigd, wanneer de bovenbedoelde voorwaarden niet zijn in acht genomen. »